

ชุดการเรียนรู้การสอน
วิชาประวัติศาสตร์ ส๒๑๑๐๔
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ชุดที่ ๑ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จัดทำโดย

นางนฤมล นิลกรรณ์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ
โรงเรียนนบพิตวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๒

คำชี้แจงสำหรับครู

๑. ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้การสอนให้เข้าใจ
๒. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ได้จัดไว้ในชุดการเรียนรู้การสอน
๓. จัดชั้นเรียนให้เหมาะกับการใช้ชุดการเรียนรู้การสอน
๔. ศึกษาเนื้อหาที่จะสอนให้ละเอียด ก่อนนำชุดการเรียนรู้ไปใช้
๕. ก่อนสอนครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน
๖. ครูชี้แจงให้นักเรียนทราบเกี่ยวกับบทบาทของนักเรียนในการใช้ชุดการเรียนรู้การสอนอย่างชัดเจน
๗. การสอนได้แบ่งเป็น ๓ ขั้น คือ
 - ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน
 - ขั้นสอน
 - ขั้นสรุป
๘. ขณะนักเรียนประกอบกิจกรรม ครูไม่ควรพูดเสียงดัง หากมีอะไรจะพูดควรพูดเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
๙. ครูควรดูการร่วมกิจกรรมของนักเรียนทุกคนอย่างใกล้ชิด หากพบนักเรียนคนใดมีปัญหาให้ช่วยเหลือทันที
๑๐. กำหนดเวลาประกอบกิจกรรมให้ชัดเจน เน้นให้นักเรียนทุกคนเก็บชุดการเรียนรู้การสอนของตนไว้ในสภาพที่เรียบร้อย
๑๑. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน
๑๒. ก่อน-หลังการสอน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
๑๓. หลังเรียนเสร็จ ครูเก็บกระดาษคำตอบ นำผลไปเปรียบเทียบความก้าวหน้าของผู้เรียน

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

๑. ฟังคำอธิบายในการใช้ชุดการเรียนการสอนให้เข้าใจ ถ้ามีปัญหาให้ซักถามได้ทันที
๒. ก่อนศึกษาเนื้อหาจากชุดการเรียนการสอนให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนโดยใช้กระดาษคำตอบที่เตรียมไว้ให้ พร้อมทั้งตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยเพื่อวัดความรู้เดิมก่อนเรียน
๓. อ่านบัตรคำสั่งให้เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม
๔. นักเรียนศึกษาค้นคว้าความรู้จากบัตรเนื้อหา แล้วตอบคำถามในบัตรคำถาม โดยศึกษาและตอบคำถามให้ครบตามลำดับ พร้อมทั้งตรวจคำตอบจากบัตรเฉลย
๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วตรวจคำตอบจากบัตรเฉลยแบบทดสอบหลังเรียน
๖. นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบและซื่อสัตย์ไม่ดูเฉลยก่อนทำกิจกรรม
๗. ถ้ามีปัญหาหรือข้อสงสัยให้ปรึกษาครูผู้สอน
๘. ไม่เขียนข้อความใดๆ ลงในชุดการเรียนการสอน
๙. นำชุดการเรียนการสอนส่งครูผู้สอน หลังจากปฏิบัติกิจกรรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว

แบบทดสอบก่อนเรียน

สาระการเรียนรู้ที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

ชุดที่ ๑ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ตรงกับตัวอักษร ก ข ค ง ข้อที่ถูกเพียงข้อเดียว

๑. อาณาจักรสุโขทัยก่อตั้งขึ้นในช่วงเวลาใด
 - ก. ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๖
 - ข. ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๗
 - ค. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘
 - ง. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙
๒. ก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัย เดิมมีผู้นำคนไทยปกครองอยู่ก่อนมีชื่อว่าอย่างไร
 - ก. พ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม
 - ง. พ่อขุนบางกลางหาว
๓. ปัจจัยภายในที่ทำให้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยทำได้สำเร็จคือ
 - ก. ขอมเสื่อมอำนาจ
 - ข. คนไทยในแคว้นต่างๆ ยอมรับอำนาจของแคว้นสุโขทัย
 - ค. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ ทำให้ที่ตั้งมีความเหมาะสม
 - ง. กษัตริย์สุโขทัยอ่อนน้อมต่ออาณาจักรขอมทำให้ปลอดภัยจากขอม

๔. ราชวงศ์สุโขทัยที่ปกครองกรุงสุโขทัย คือราชวงศ์ใด
- ก. ราชวงศ์จักรี
 - ข. ราชวงศ์อู่ทอง
 - ค. ราชวงศ์พระร่วง
 - ง. ราชวงศ์บ้านพลูหลวง
๕. ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์สุโขทัยคือใคร
- ก. พ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม
 - ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
๖. ขอมสวดโศลกคำพังคือใคร
- ก. ขุนนางขอม
 - ข. กษัตริย์ขอม
 - ค. ราษฏรขอม
 - ง. พระสงฆ์ขอม
๗. ก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ดินแดนในบริเวณนี้เคยตกอยู่ใต้อำนาจของชาติใด
- ก. มอญ
 - ข. ขอม
 - ค. ญวน
 - ง. พม่า
๘. ผู้นำคนไทยที่ร่วมขับไล่ขอมออกจากสุโขทัยได้สำเร็จคือ
- ก. พ่อขุนมั่งรายกับพ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนผาเมืองกับพ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนมั่งราย
 - ง. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนผาเมือง

๘. กษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์พระร่วงคือใคร

ก. พระมหาธรรมราชาที่ ๒

ข. พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

ง. พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไทย)

๑๐. ปัจจัยภายนอกที่ทำให้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยทำได้สำเร็จคือ

ก. ขอมเสื่อมอำนาจ

ข. คนไทยมีความสามัคคี

ค. คนไทยรักความเป็นอิสระ

ง. คนไทยมีผู้นำที่มีความสามารถ

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

สาระการเรียนรู้ที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ชุดที่ ๑ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ตรงกับตัวอักษร ก ข ค ง ข้อที่ถูกเพียงข้อเดียว

- ข้อ ๑. ค. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘
- ข้อ ๒. ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม
- ข้อ ๓. ค. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ ทำเลที่ตั้งมีความเหมาะสม
- ข้อ ๔. ค. ราชวงศ์พระร่วง
- ข้อ ๕. ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
- ข้อ ๖. ก. ขุนนางขอม
- ข้อ ๗. ข. ขอม
- ข้อ ๘. ง. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนผาเมือง
- ข้อ ๙. ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)
- ข้อ ๑๐. ก. ขอมเสื่อมอำนาจ

สาระการเรียนรู้ที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
หน่วยที่ ๔ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
ชุดที่ ๑ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภาคภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ส ๔.๓ ม.๑/๒ วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้
๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้
๓. บอกพระนามและลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยได้

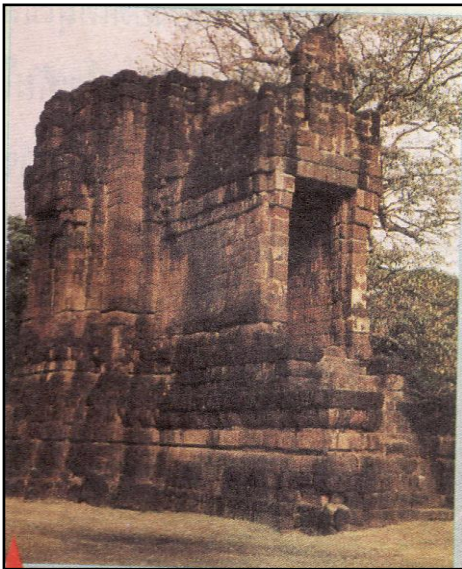
บัตรคำสั่ง

อ่านบัตรคำสั่งแผ่นนี้ แล้วปฏิบัติตามลำดับขั้นต่อไปนี้ด้วยความ
ตั้งใจ

๑. อ่านบัตรเนื้อหา
๒. อ่านคำถามแล้วตอบคำถามลงในบัตรคำถาม
๓. ตรวจคำตอบจาก “บัตรเฉลย” หากข้อใดนักเรียนตอบคำถามผิด ให้ศึกษาบัตรเนื้อหาใหม่ แล้วแก้ไขให้ถูกต้อง

บัตรเนื้อหาที่ ๑

เรื่อง ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี
จุดประสงค์ที่ ๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

สภาพชุมชนเดิมก่อนการสถาปนาอาณาจักร สุโขทัย

ก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยในปี พ.ศ. ๑๘๔๒ ในพื้นที่ที่ตั้งของกรุงสุโขทัย เคยเป็นชุมชนโบราณที่มีความเจริญรุ่งเรืองมาก่อน จากหลักฐานทางด้านโบราณคดี ได้แก่ พระปรางค์ที่วัดพระพายหลวง จังหวัดสุโขทัย พอจะสันนิษฐานได้ว่า ดินแดนในแถบนี้เคยถูกอาณาจักรเขมรโบราณซึ่งมีความยิ่งใหญ่มาได้

ขยายอิทธิพลเข้ามาปกครองมีชุมชนหลายแห่งในบริเวณนี้ เช่น ชุมชนชาวสยาม ชาวลาว และชาวมอญ เพราะปรากฏหลักฐานโบราณสถานศิลปะขอมสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ เกิดก่อนสุโขทัย เช่น ศาลตาผาแดง พระปรางค์ที่วัดศรีสวาย พระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุที่อำเภอศรีสัชนาลัย จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น

ภาพศาลตาผาแดง ที่มา: สุพน ทิมอำ วริยะ บุญยะนิวาสน์, มปป.,
หน้า ๔๗

บัตรคำถามที่ ๑

เรื่อง ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี
จุดประสงค์ที่ ๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ (ข้อละ ๑ คะแนน)

อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาในปี พ.ศ. ดินแดนในแถบนี้มี
อาณาจักร.....เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ในขณะนั้น ได้ขยายอิทธิพลเข้า
มาครอบครอง ซึ่งมีชุมชนโบราณหลายแห่งมี ชุมชน.....
มีหลักฐานปรากฏที่เป็นโบราณสถานศิลปะเขมร ในสมัยกษัตริย์
..... มีมาก่อนสุโขทัย โบราณสถานสำคัญ เช่น.....
..... เป็นต้น

ข้อนี้ยากจังเลย

จริงด้วย ?????

บัตรเฉลยที่ ๑

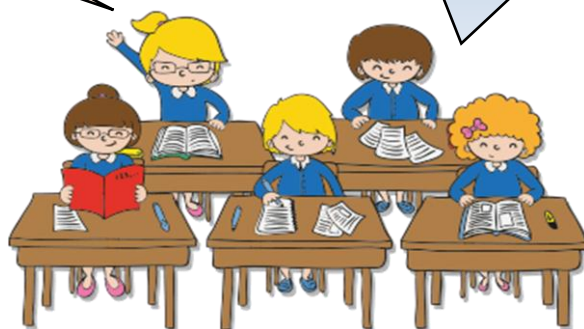
เรื่อง ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี
จุดประสงค์ที่ ๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องสมบูรณ์ (ข้อละ ๑ คะแนน)

อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาในปี พ.ศ. ๑๙๕๒..... ดินแดนในแถบนี้มี
อาณาจักร.....**เขมร**.....เป็นอาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ในขณะนั้นได้ขยายอิทธิพลเข้า
มาครอบครอง ซึ่งมีชุมชนโบราณหลายแห่งมี ชุมชน...**ชาวสยาม ชาวมอญ ชาวลาว**....
มีหลักฐานปรากฏที่เป็นโบราณสถานศิลปะเขมร ในสมัยกษัตริย์ **พระเจ้าชัยวรมันที่ ๗**
..... มีมาก่อนสุโขทัย โบราณสถานสำคัญ เช่น.....
พระปรางค์วัดศรีสวย พระปรางค์วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ จังหวัดสุโขทัย เป็นต้น

ข้อนี้เราทำได้

เหมือนกันเลย

สุโขทัย เมื่อ ปี พ.ศ. ๑๗๕๒ มีพระนามว่า พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ นับเป็นกษัตริย์องค์แรกแห่งราชวงศ์พระร่วง

บัตรคำถามที่ ๒

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาขึ้นในพุทธศตวรรษที่
๒. ผู้นำคนไทยที่ขับไล่ขอมออกจากสุโขทัยได้สำเร็จคือ
-
๓. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เดิมชื่อ
๔. ราชวงศ์ที่ปกครองสุโขทัยคือ
๕. ขอมสวดโศลกญลำนางคือ

ใกล้จะเสร็จแล้ว

บัตรเฉลยที่ ๒

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๑. บอกความเป็นมาและการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนเติมคำลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (ข้อละ ๑ คะแนน)

๑. อาณาจักรสุโขทัยสถาปนาขึ้นในพุทธศตวรรษที่ ๑๘
๒. ผู้นำคนไทยที่ขับไล่ขอมออกจากสุโขทัยได้สำเร็จคือ พ่อขุนผาเมือง
..... และพ่อขุนกลางหา
.....
๓. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ เดิมชื่อ พ่อขุนบางกลางหา
.....
๔. ราชวงศ์ที่ปกครองสุโขทัยคือ ราชวงศ์พระร่วง
.....
๕. ขอมสวดโศลกคำพังคือ ขุนนางขอม
.....

กลับไปอ่านใหม่ดีกว่า ข้อนี้ยาก

บัตรเนื้อหาที่ ๓

เรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

๑. การมีขวัญและกำลังใจดีของประชาชน เนื่องจากมีผู้นำที่เข้มแข็งและมีความสามารถ การมีนิสัยรักอิสระ ไม่ชอบให้ผู้ใดมากดขี่ข่มเหง บังคับ

๒. การขยายตัวของชุมชนสุโขทัย ตั้งแต่เดิมคงมีชุมชนเล็กๆ ที่ตั้งอยู่บริเวณเมืองสุโขทัย มีทั้งชาวมอญ ขอม ละว้าหรือลัวะ ลาว รวมทั้งไตหรือคนไทยที่อพยพลงมาจากตอนใต้ของจีนจนเกิดการผสมผสานของวัฒนธรรม และมีการอพยพของคนไทยตั้งถิ่นฐานมากขึ้นเรื่อยๆ

๓. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ สุโขทัยมีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้กับริมแม่น้ำที่ไหลลงมาจากทางตอนเหนือลงสู่ตอนใต้ออกสู่ทะเล ทำให้ชาวสุโขทัยสามารถค้าขายกับแคว้นต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและค้าขายกับชาวต่างชาติที่เดินทางมาทางทะเลได้ทั้งทางบกและทางน้ำ

ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

๑. การเสื่อมอำนาจของขอมหลังจากพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ สิ้นพระชนม์ลง กษัตริย์องค์ต่อมาไม่สามารถรักษาอำนาจของตนเองในดินแดนที่ยึดครองมาได้ ทำให้หัวเมืองต่าง ๆ พากันตั้งตนเป็นอิสระ

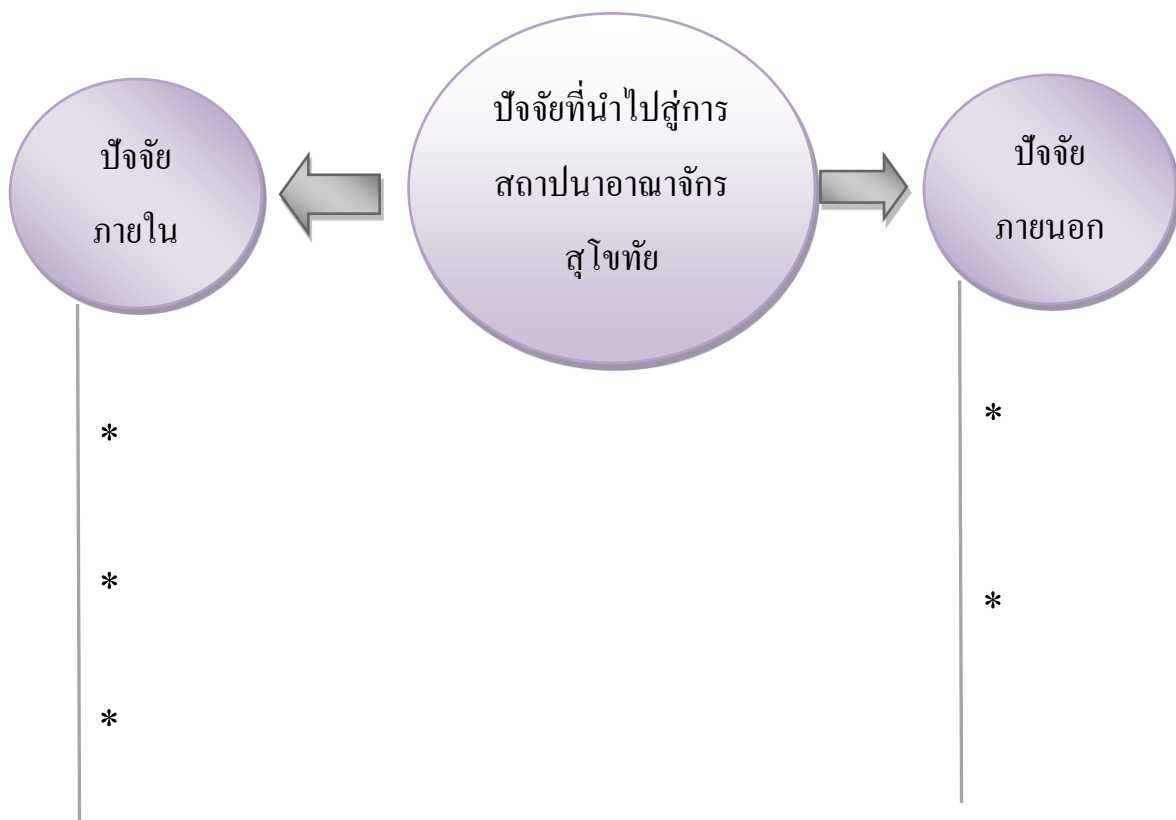
๒. คนไทยในแคว้นอื่นๆ ที่เคยตั้งตัวเป็นอิสระยอมรับอำนาจของแคว้นสุโขทัย

บัตรคำถามที่ ๓

เรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนบอก “ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย” เป็นแผนผังความคิด (ข้อละ ๑ คะแนน)

บัตรเฉลยที่ ๓

เรื่อง ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนบอก “ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย” เป็นแผนผังความคิด (ข้อละ ๑ คะแนน)

บัตรเนื้อหาที่ ๔

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย ประกอบด้วย

ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

๑. สภาพภูมิประเทศ ที่ประกอบด้วยที่ราบลุ่มแม่น้ำที่มีแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน ไหลผ่านจากเหนือลงใต้สู่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และไหลลงสู่ทะเลจึงเหมาะกับการดำรงชีพด้านเกษตรกรรมและการค้าขายทั้งภายในและภายนอก

๒. สภาพภูมิอากาศ ตั้งอยู่ท่ามกลางเทือกเขาขนาบทำให้อากาศไม่ร้อนจนเกินไป ประกอบกับมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือและลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้พัดผ่านจึงมีฝนตกชุกในฤดูมรสุม

๓. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า ของป่า รวมไปถึงแร่ธาตุต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของผู้อยู่ในชุมชน

๔. การคมนาคม สุโขทัยมีเส้นทางน้ำที่สามารถติดต่อทั้งทางเหนือและทางใต้ได้สะดวก ทำให้มีเส้นทางการค้าที่สำคัญ

ปัจจัยด้านอารยธรรม

สุโขทัยเกิดจากการรับวัฒนธรรมภายนอกที่เผยแพร่เข้ามาในสุโขทัย ผสมผสานกับวัฒนธรรมเดิมของไทยที่สำคัญก็มีทั้งศาสนา ภาษา การปกครอง กฎหมาย และศิลปกรรม โดยมีพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยวจิตใจ และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสืบต่อกันมาในสมัยหลัง

บัตรคำถามที่ ๔

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย (ข้อละ ๑ คะแนน)

.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....

บัตรเฉลยที่ ๔

เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๒. บอกปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย (ข้อละ ๑ คะแนน)

ปัจจัยด้านภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม มีลักษณะ ดังนี้

1. สภาพภูมิประเทศตั้งอยู่ในบริเวณที่ราบลุ่ม ที่มีแม่น้ำปิง วัง ยม น่าน เหมาะกับการดำรงชีพด้านเกษตรกรรมและการค้าขายทั้งกับภายในและภายนอก
2. สภาพภูมิอากาศ สุโขทัยมีลักษณะอากาศที่ไม่ร้อนจนเกินไป มีฝนตกชุกในฤดูมรสุม
3. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ
4. การคมนาคม การเดินทางติดต่อค้าขายสะดวกทั้งทางบกและทางน้ำ

ปัจจัยที่มีอิทธิพล
ต่อการพัฒนาการในสมัยสุโขทัย

.....ปัจจัยด้านอารยธรรม อารยธรรมต่างๆ มีอิทธิพลต่อการพัฒนาการของชุมชนสุโขทัยทั้งในด้านศาสนา ภาษา การปกครอง กฎหมาย และศิลปกรรม อารยธรรมเหล่านี้ส่งผลทำให้อาณาจักรสุโขทัยรวมตัวกันเป็นปึกแผ่น มีพระพุทธศาสนาเป็นหลักยึดเหนี่ยว และสร้างสรรค์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสืบต่อมา

บัตรเนื้อหาที่ ๕

เรื่อง พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๓. บอกพระนามและลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยได้

พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย		
ลำดับ	พระนาม	ปีครองราชย์
๑.	พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	ราว พ.ศ. ๑๘๙๒ – ปีใดไม่ปรากฏ
๒.	พ่อขุนบานเมือง	ปีใดไม่ปรากฏ – พ.ศ. ๑๙๒๒
๓.	พ่อขุนรามคำแหงมหาราช	พ.ศ. ๑๙๒๒ – พ.ศ. ๑๙๔๑
๔.	พระยาเลอไทย	พ.ศ. ๑๙๔๑ – ปีใดไม่ปรากฏ
๕.	พระยาร่วงนำถม	ปีใดไม่ปรากฏ – พ.ศ. ๑๙๕๐
๖.	พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)	พ.ศ. ๑๙๕๐ – พ.ศ. ๑๙๑๑ – ๑๙๑๓
๗.	พระมหาธรรมราชาที่ ๒	ระหว่าง พ.ศ. ๑๙๑๑ – ๑๙๑๓ ถึง พ.ศ. ๑๙๔๒
๘.	พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไทย)	พ.ศ. ๑๙๔๒ – พ.ศ. ๑๙๖๒
๙.	พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)	พ.ศ. ๑๙๖๒ – พ.ศ. ๑๙๘๑

บัตรคำถามที่ ๕

เรื่อง พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

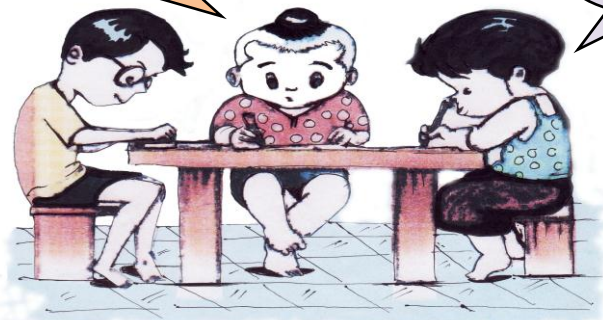
จุดประสงค์ที่ ๓. บอกพระนามและลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความด้านขวามือใส่ลงใน (.....) หน้าข้อความด้านซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน(ข้อละ ๑ คะแนน)

(.....) ๑. จำนวนพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย	ก. ลิไทย
(.....) ๒. พระมหากษัตริย์พระองค์แรก	ข. พ่อขุนรามคำแหง
(.....) ๓. พระมหากษัตริย์องค์สุดท้าย	ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔
(.....) ๔. พระมหากษัตริย์ที่มีพระนามลงท้ายมหาราช	ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
(.....) ๕. พระมหาธรรมราชาที่ ๑	จ. ๕ พระองค์
	ฉ. พระยาเลอไทย
	ช. ๑๐ พระองค์

ทำเสร็จแล้ว ไปอ่านหนังสือบ้านเรา

ได้ซิ อจิ

บัตรเฉลยที่ ๕

เรื่อง พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

จุดประสงค์ที่ ๓. บอกพระนามและลำดับพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยได้

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความด้านขวามือใส่ลงใน (.....) หน้าข้อความด้านซ้ายมือให้สัมพันธ์กัน(ข้อละ ๑ คะแนน)

(.....) ๑. จำนวนพระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัย

ก. ลิไทย

(.....) ๒. พระมหากษัตริย์พระองค์แรก

ข. พ่อขุนรามคำแหง

(.....) ๓. พระมหากษัตริย์องค์สุดท้าย

ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔

(.....) ๔. พระมหากษัตริย์ที่มีพระนามลงท้ายมหาราช

ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

(.....) ๕. พระมหาธรรมราชาที่ ๑

จ. ๕ พระองค์

ฉ. พระยาเลอไทย

ช. ๑๐ พระองค์

เสร็จแล้วกลับบ้านกันเถอะ

แบบทดสอบหลังเรียน

สาระการเรียนรู้ที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

เรื่อง ๑ การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ตรงกับตัวอักษร ก ข ค ง ข้อที่ถูกเพียงข้อเดียว

๑. ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์สุโขทัยคือใคร

- ก. พ่อขุนผาเมือง
- ข. พ่อขุนบานเมือง
- ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม
- ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

๒. ปัจจัยภายนอกที่ทำให้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยทำได้สำเร็จคือ

- ก. ขอมเสื่อมอำนาจ
- ข. คนไทยมีความสามัคคี
- ค. คนไทยรักความเป็นอิสระ
- ง. คนไทยมีผู้นำที่มีความสามารถ

๓. ผู้นำคนไทยที่ร่วมขับไล่ขมออกจากสุโขทัยได้สำเร็จคือ

- ก. พ่อขุนมั่งรายกับพ่อขุนผาเมือง
- ข. พ่อขุนผาเมืองกับพ่อขุนบานเมือง
- ค. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนมั่งราย
- ง. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนผาเมือง

๔. อาณาจักรสุโขทัยก่อตั้งขึ้นในช่วงเวลาใด
- ก. ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๖
 - ข. ต้นพุทธศตวรรษที่ ๑๗
 - ค. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘
 - ง. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๙
๕. ปัจจัยภายในที่ทำให้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยทำได้สำเร็จคือ
- ก. ขอมเสื่อมอำนาจ
 - ข. คนไทยในแคว้นต่างๆ ยอมรับอำนาจของแคว้นสุโขทัย
 - ค. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ ทำเลที่ตั้งมีความเหมาะสม
 - ง. กษัตริย์สุโขทัยอ่อนน้อมต่ออาณาจักรขอมทำให้ปลอดภัยจากขอม
๖. ก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัย เดิมมีผู้นำคนไทยปกครองอยู่ก่อนมีชื่อว่าอย่างไร
- ก. พ่อขุนผาเมือง
 - ข. พ่อขุนบานเมือง
 - ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม
 - ง. พ่อขุนบางกลางหาว
๗. ราชวงศ์สุโขทัยที่ปกครองกรุงสุโขทัย คือราชวงศ์ใด
- ก. ราชวงศ์จักรี
 - ข. ราชวงศ์อู่ทอง
 - ค. ราชวงศ์พระร่วง
 - ง. ราชวงศ์บ้านพลูหลวง
๘. ก่อนการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย ดินแดนในบริเวณนี้เคยตกอยู่ใต้อำนาจของชาติใด
- ก. มอญ
 - ข. ขอม
 - ค. ญวน
 - ง. พม่า

๙. กษัตริย์องค์สุดท้ายแห่งราชวงศ์พระร่วงคือใคร

ก. พระมหาธรรมราชาที่ ๒

ข. พระมหาธรรมราชาที่ ๑ (ลิไทย)

ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

ง. พระมหาธรรมราชาที่ ๓ (ไสลือไทย)

๑๐. ขอมสวดโขนญลำนางคือใคร

ก. ชุมนางขอม

ข. กษัตริย์ขอม

ค. ราษฎรขอม

ง. พระสงฆ์ขอม

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

สาระการเรียนรู้ที่ ๔ ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

ชุดที่ ๑ เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

คำสั่ง จงทำเครื่องหมาย X ลงในช่อง ☐ ตรงกับตัวอักษร ก ข ค ง ข้อที่ถูกเพียงข้อเดียว

ข้อ ๑. ง. พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ข้อ ๒. ก. ขอมเสื่อมอำนาจ

ข้อ ๓. ง. พ่อขุนบางกลางหาวกับพ่อขุนผาเมือง

ข้อ ๔. ค. ปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๘

ข้อ ๕. ค. บ้านเมืองอุดมสมบูรณ์ ทำเลที่ตั้งมีความเหมาะสม

ข้อ ๖. ค. พ่อขุนศรีนาวนำถม

ข้อ ๗. ค. ราชวงศ์พระร่วง

ข้อ ๘. ข. ขอม

ข้อ ๙. ค. พระมหาธรรมราชาที่ ๔ (บรมपाल)

ข้อ ๑๐. ก. ขุนนางขอม